

ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ ТА ПЕНСІЙНІ СИСТЕМИ

ПЛАН

- 1. Специфіка пенсійного страхування.**
- 2. Етапи реформування та структура пенсійної системи України.**
- 3. Протиріччя сучасної пенсійної системи України.**
- 4. Зарубіжний досвід реалізації пенсійної реформи (на прикладі Чилі).**

- **Пенсія** – регулярна грошова виплата, яка призначається у встановленому державою порядку як захід матеріального забезпечення за принципами загальнолюдської солідарності та субсидування у зв'язку із інвалідністю, втратою годувальника або досягненням пенсійного віку.
- **Пенсійне страхування** – це гарантоване грошове забезпечення застрахованих осіб у разі настання страхових випадків (досягнення особою пенсійного віку, втрати годувальника та у зв'язку з інвалідністю), визначених у договорі страхування або чинним законодавством за рахунок фондів, що формуються шляхом сплати фізичними та юридичними особами страхових платежів.
- **Пенсійне забезпечення** – це державне мінімальне забезпечення трудовими (за віком, у зв'язку з інвалідністю, у разі втрати годувальника, за вислугу років) та соціальними пенсіями всіх непрацездатних громадян за рахунок коштів соціальних фондів і державних асигнувань.

Системи пенсійного страхування та пенсійного забезпечення

Пенсійне страхування	Пенсійне забезпечення
Внески здійснюються страхувальниками (роботодавцями), застрахованими або третіми особами	Внески здійснюються страхувальниками (роботодавцями), застрахованими особами. В разі нестачі коштів надаються державні дотації, міжбюджетні соціальні трансферти
Обов'язкова та добровільна участь	Обов'язкова участь
Накопичення активів у вигляді фондів	Відсутнє накопичення активів
Персоніфікація рахунків застрахованої особи та особисте право на отримання страхової виплати	Відбувається перерозподіл грошових потоків в межах поколінь
Залежність суми виплати від стажу роботи, сплачених внесків, доходу застрахованої особи	Відсутня залежність між внесками та виплатами застрахованих
Виплати проводяться з накопичувальних фондів, створених за рахунок відповідних пенсійному законодавству страхових внесків	Залежність виплат від фінансових можливостей державного бюджету, формування якого здійснювалося за рахунок загальних податків

Етапи пенсійної реформи в Україні

- 1991 – створення Пенсійного фонду України, запровадження сплати страхових внесків до нього та виплата за їхній рахунок пенсій.
- 1999 – розмежування фінансування пенсій між ПФУ та Державним бюджетом.
- 1.01.2004 – набули чинності Закони України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про недержавне пенсійне забезпечення» – перерахування пенсій у залежності від розміру трудового стажу та заробітку.
- 2009 – врегульовано питання пенсійного забезпечення фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали особливий спосіб оподаткування (фіксований податок, єдиний податок).
- 1.01.2011 – набув чинності Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» – запровадження єдиного внеску соціального страхування в усі фонди соціального страхування (для роботодавців – 36,76%-49,7% фонду оплати праці, для найманих працівників – 3,6% зарплати).
- 8.07.2011 – Верховна Рада ухвалила Закон України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи», яким регламентувалося введення в дію накопичувального рівня системи пенсійного забезпечення, а також поступове підвищення пенсійного віку до 65 років для чоловіків та жінок

Структура системи пенсійного забезпечення України з 1 січня 2004 року

**Загальнообов'язкове
державне
пенсійне страхування**

**Добровільне недержавне
пенсійне забезпечення
(III рівень)**

**Солідарна
система
(I рівень)**

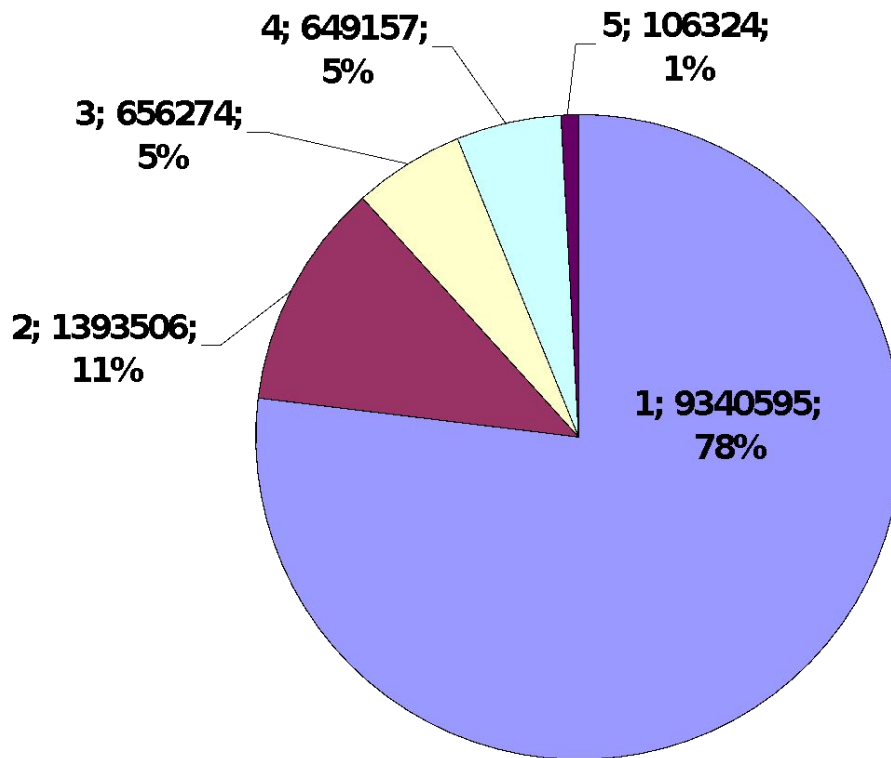
**Базується на
засадах
солідарності
та субсидування і
здійснення виплати
пенсій та надання
Соціальних послуг за рахунок
Пенсійного фонду
України**

**Накопичувальна
система (II
рівень)**

**Базується на заса-
дах накопичення
коштів застрахова-
них осіб на основі
договорів довічних
пенсій з державно-
го
Накопичувально-
го фонду**

**Базується на засадах
Добровільності участі
громадян, роботодавців
та їхніх об'єднань у
формуванні пенсійних
накопичень із метою
отримання в майбут-
ньому пенсійних виплат**

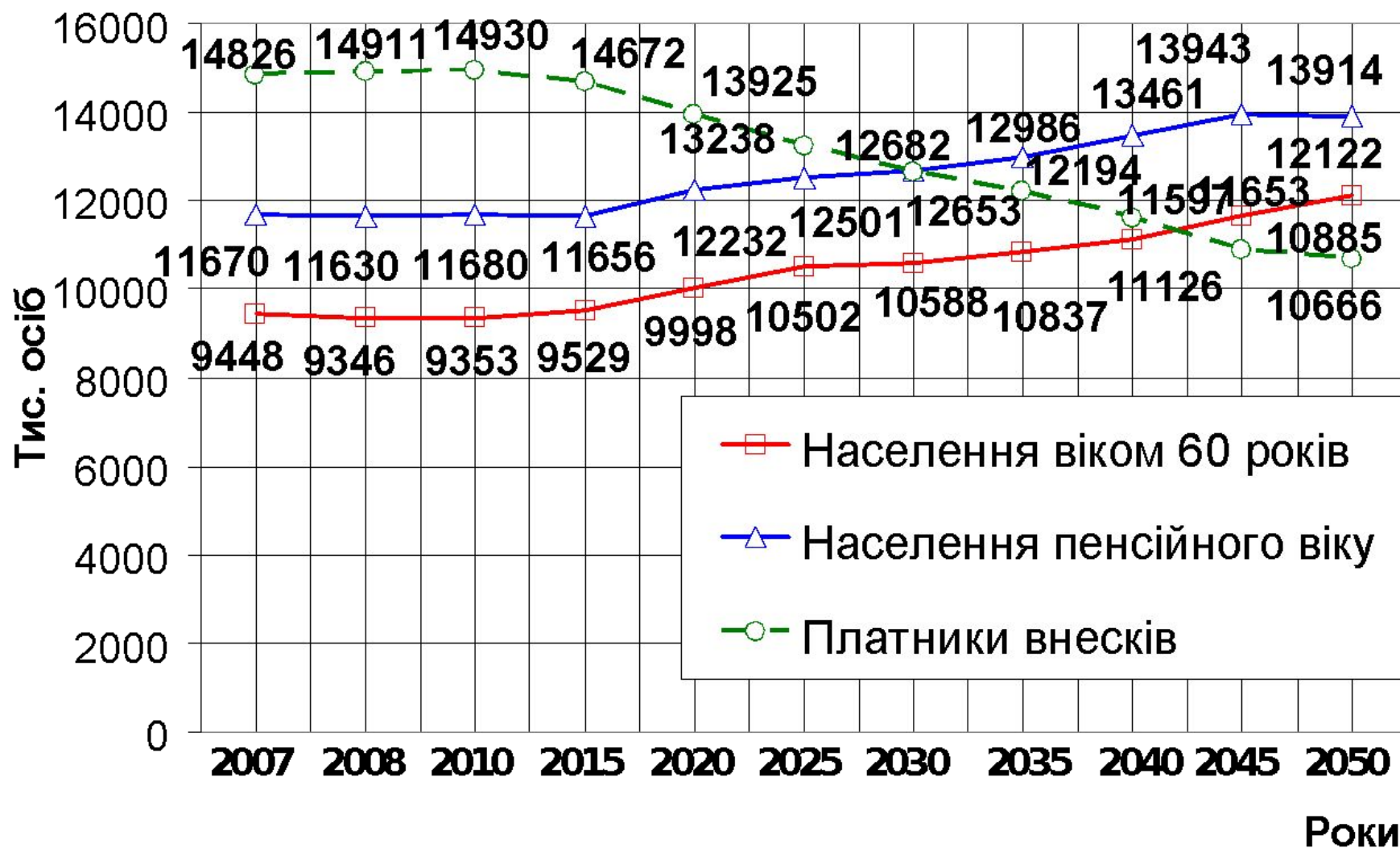
Розподіл пенсіонерів за видами пенсій на 1.01.2015

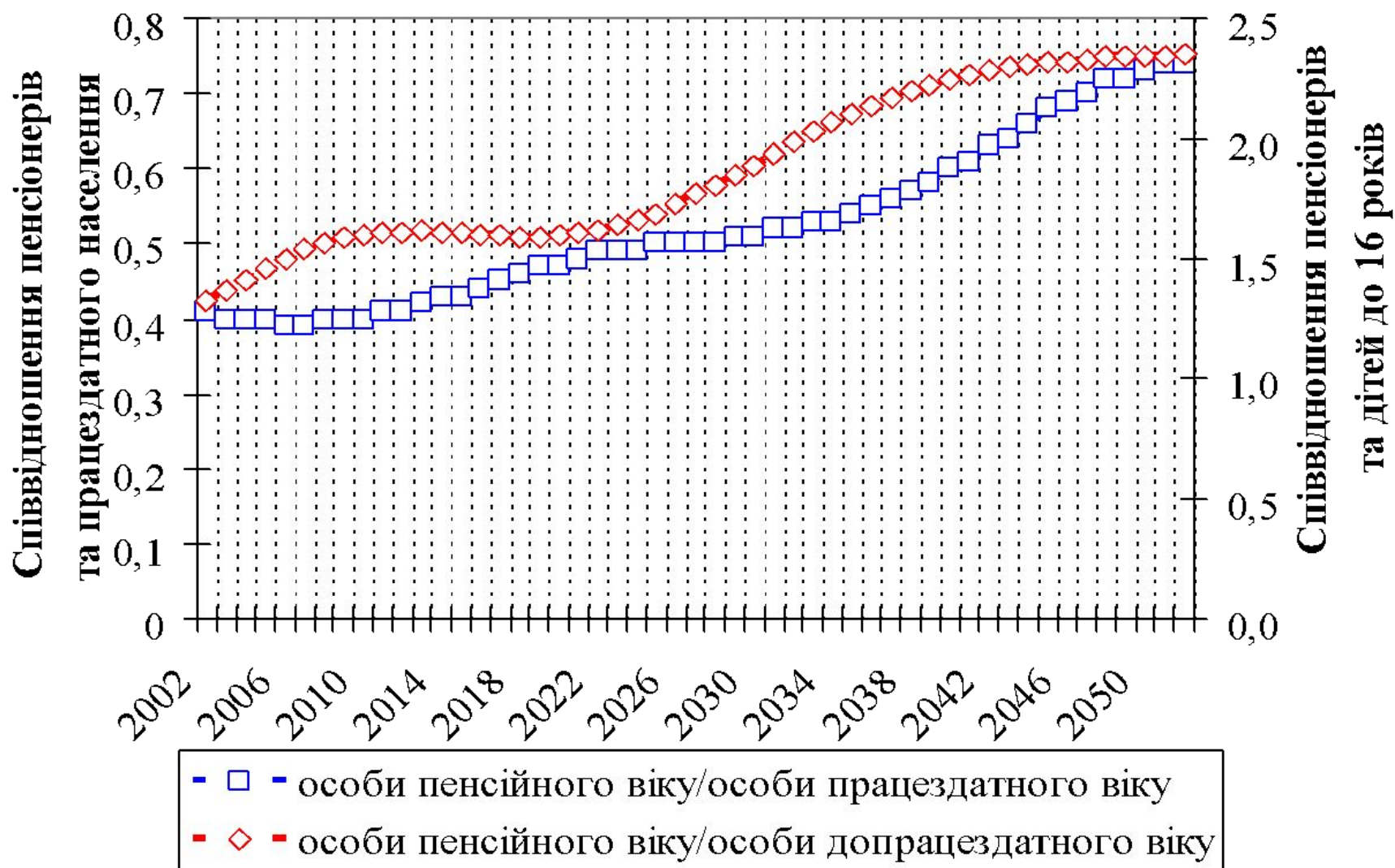
1 – пенсіонери за віком; 2 – пенсіонери по інвалідності; 3 – пенсіонери за втратою годувальника; 4 – пенсіонери за вислугою років; 5 – пенсіонери, які отримують соціальну пенсію.

Довічне грошове утримання отримують 1333 судді у відставці.

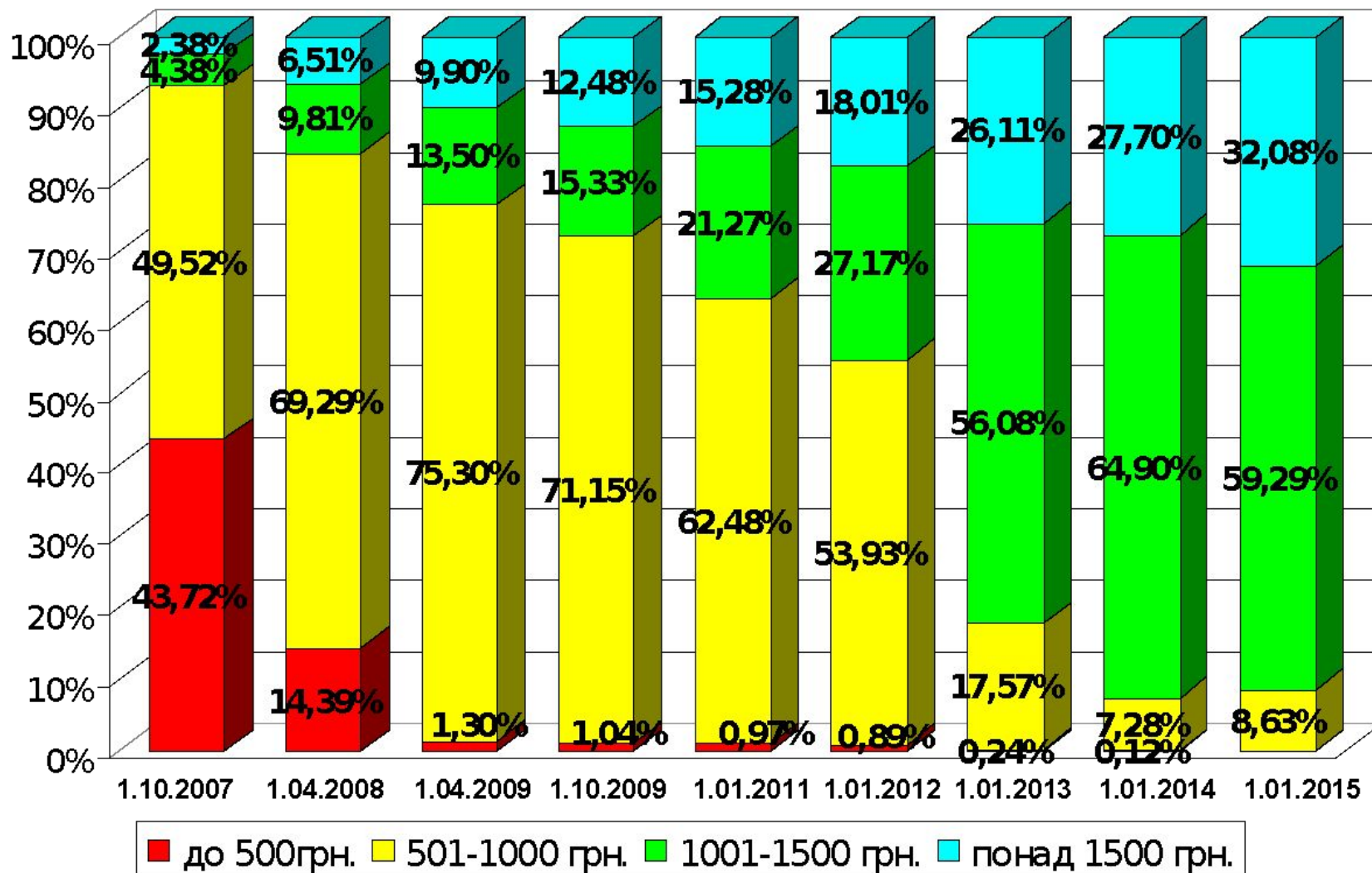
Прогноз чисельності населення України на 2007-2050 роки

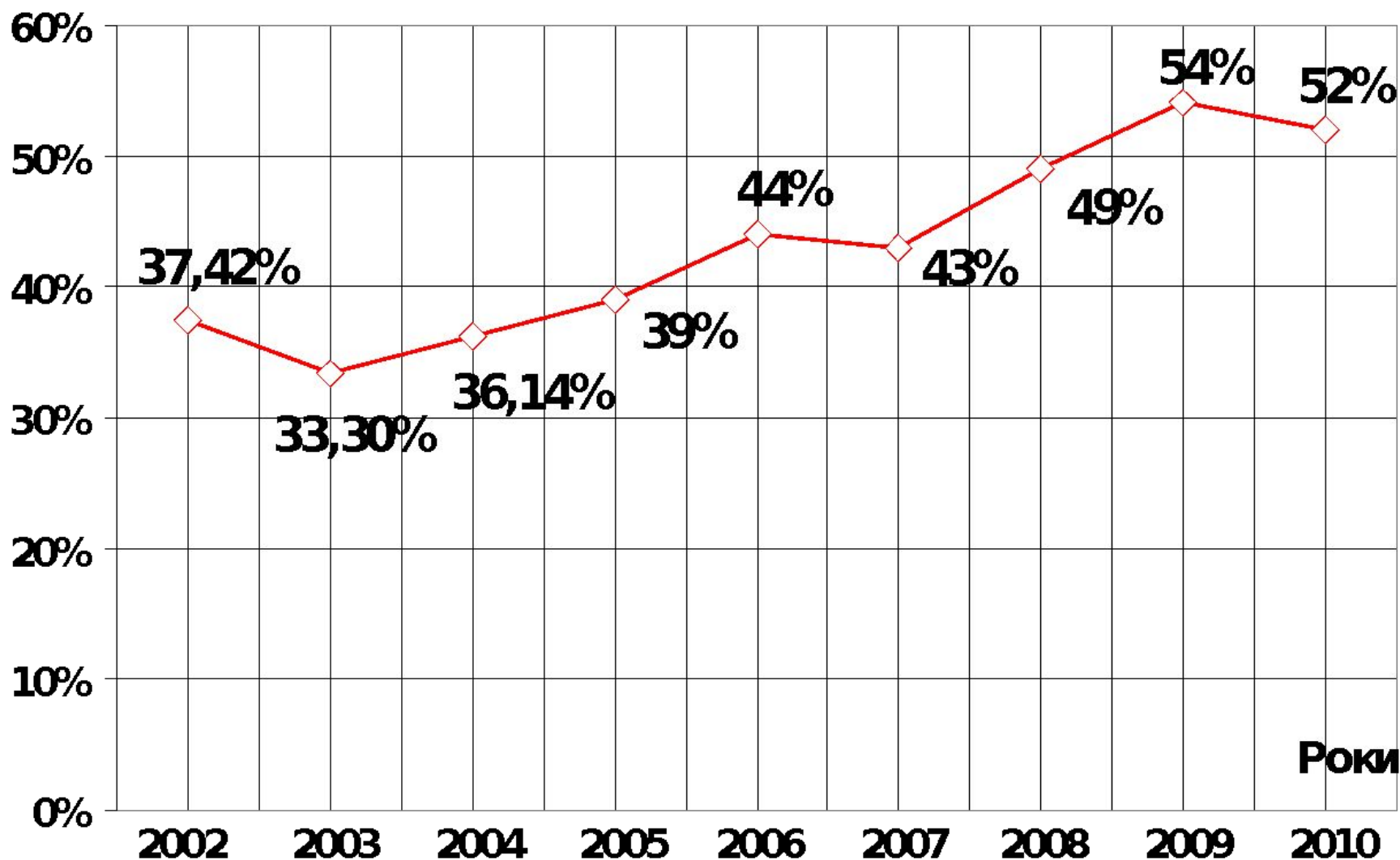
Співвідношення чисельності поколінь населення України

Розподіл пенсіонерів за розміром отриманої пенсії в 2007-2015 роках

Коефіцієнт заміщення в Україні в 2002-2010 роках (у %)

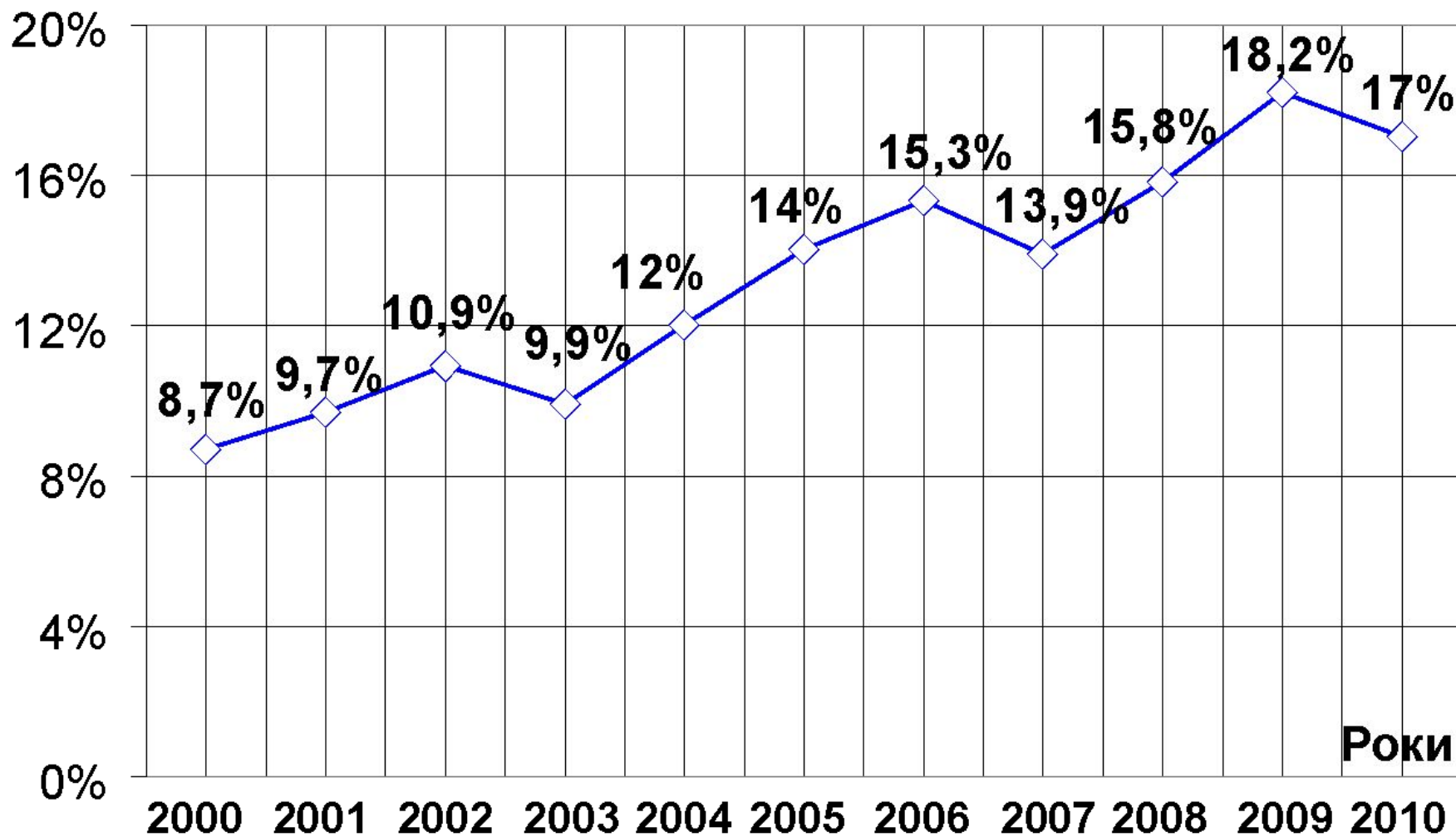

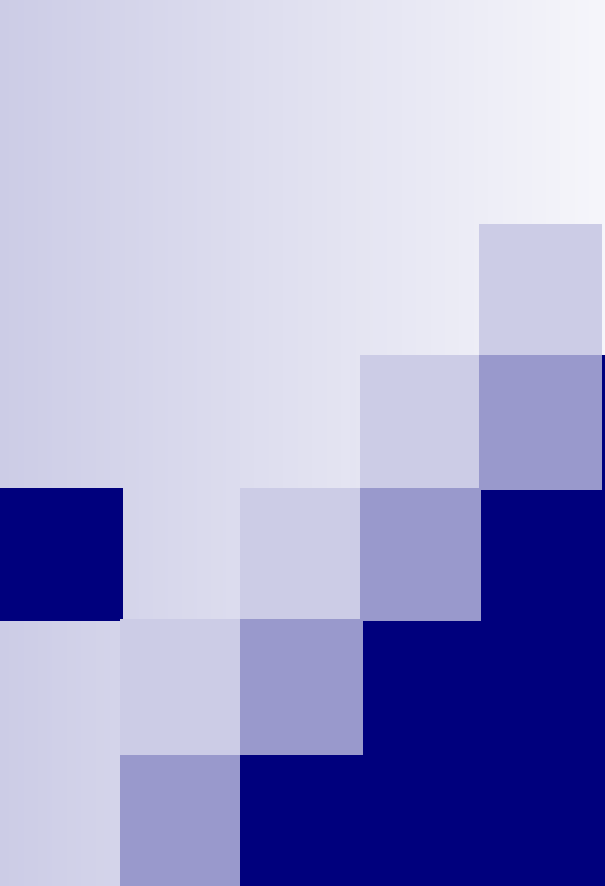

Коефіцієнт заміщення в країнах світу (у %)

Країна	I рівень	II рівень	Сумарні виплати	Частка приватних
Австралія	25	33	58	57
Аргентина	33	34	67	51
Білорусь	47	0	47	0
Британія	17	17	34	49
Данія	28	34	62	56
Казахстан	0	38	38	100
Польща	34	25	59	42
Росія	33	0	33	0
Угорщина	43	27	70	39
Україна	52	0	52	0
Швейцарія	30	30	60	50
Швеція	35	10	45	21

Частка пенсійних видатків у ВВП України у 2000-2010 роках

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!